

LIETUVIAI NUGALEJO RUSUS LIETUVOJE

Paimta daugelis armotų ir amunicijos

Vargiai jau atsigauna išblaškyti rusai

DIDELIS LIETUVIŲ ARMIJOS LAIMEJIMAS.

COPENHAGEN, spal. 24.—Vietos Lietuvos pasiuntinystė gavo linksmų žinių iš Kauno, laikinai Lietuvos sostinės, Prancusai, jog ties Saločiais, Brisch (turbut, Biršų) apskrityje, Lietuvos kariuomenė pilnai įveikė ir sugrąžino rusų kariuomenę, kuriai vadovavo pulkininkas Vierkolis.

Lietuviams teko daug rusų armotų, amunicijos ir visokių karš medžiagų.

Paslymima, jog Vierkolis karštiniai mėgino sudėgti miestelį. Bet nesėpėjo tą padaryti. Ne, kuomet lietuviai smogė į priešininkų pastatus, pastaraisi neturėjo laiko apsigalvoti, kaip tik kuogreičiausiai dūmti, kad nusinešti sveiką kailį ir nepapulti nelaisvėn.

Vierkolis, ir von der Goltso kariuomenės, anot pranešimų iš Kauno, visur plėšia Lietuvos gyventojus, atima nuo jų visą mantą, visokius daiktus.

Čia paminiamas pulk. Vierkolis tai tas pat, kura neseniai savo "manifestu" grumėto lietuvius pastatyti Rusijos ištakų suolan, jei jie grąžins išaušo nepriešingumą prie senosios reakcioninės Rusijos, koliki norima atgaivinti.

Taip tai lietuviai gina savo šalies nepriklausomybę.

PARALTIJOS VIESPATIJOS PASITIKI AMERIKA.

Copenhagen, spal. 24.—Čionai Lietuvos pasiuntinys, Jurgis Savickis, pasikalbėjime pažymėjo, jog Paraltijos viespatijos apimtos laimės, jei kartais Rusijoje laimėtų Kolčakas ir Denikinai.

Nes jų laimėjimus reikšia didelį pavojų naujomis Paraltijos viespatijoms, kadangi tie rusų reakcionieriai iškalno yra pranešę, jog jie nekuomet nepripažins naujai įsteigtų viespatijų.

Kolčakas su Denikinu, be kitko, tikisi dar atgauti Rusiją ir Suomiją, kuri, girdi, neteisėtai atsiimtusi nuo Rusijos imperijos.

Pasiuntinys Savickis pasakė, jog jis manys, kad Amerika ir Anglija pakils ginti Paraltijos viespatijas nuo naujos Rusijos užpuolimų ir tos šalys apdraus tų viespatijų nepriklausomybę.

FORMALĖ RATIFIKACIJA SUTARTIES.

Ivyksianti spalio 30 d.

Paryžius, spal. 24.—Čia pasakojama, jog formalė bendra ratifikacija taktininkų laikos sutarties su Vokietija čia įvyksianti spalio 30 dieną. Paskui praėjus dešimčiai dienų įvyksias pirmasis tautų sąjungos atstovų susirinkimas.

Prancūzų užsienio reikalų ofise aiškinama, jog ratifikavimo atidėliojimas pakenks taktininkų reikalams. Nes tautų sąjunga turi paskirti visą eilę įvairių komisijų, kurioms bus pavesta prižiūrėti, kad sutartis būtų pildytina visais žvilgsniais.

ANGLIJAI REIKALINGAS DIDELIS LAIVYNAS RYTUOSE.

Taip tvirtina anglų admiralas Jellicoe.

Melbourne, Australija, spal. 24.—Anglijos admiralas lordas Jellicoe čia vieši. Jis ap-

AR BUS ANGLEKASIŲ STREIKAS?

Gal šandie pasiekė tas klausimas.

Washington, spal. 24.—Anglekasių ir anglekasių kompanijų atstovų konferencijoje pirmininkauja Darbo sekretorius Wilson. Mėgina jis taikinti abidvi pusi.

Vakar vos nepairo konferencija. Darbininkų atstovai stovė už savo reikalavimus. Kompanijos nesutinka.

Vos-nevos prikaltinta anglekasių atstovus dar ir šandie konferuoti. Jei šandie nepavyks sutaukinti, anglekasių streikas bus neišvengtin.

Anglekasių svarbiausias stovė už 5 dienas darbo savaitę, 6 valandas darbo dienoje ir didesnę užmokesį.

koliančia Anglijos dominijos karš laivyno reikalais.

Ang dienas jos kaibedamas Australijos parlamente pažymėjo, jog Anglijai būtina yra reikalinga turėti milžiniškas karš laivynas tolimųjų Rytų vandenyse.

BELGŲ KARDINOLAS MIESTE MOLINE.

Kardinolą pasitinka tukstančiai belgų.

Moline, Ill., spal. 24.—Vakar čia pravažiuodamas į St. Louis sustojo belgų kardinolas Mercier. Keli tukstančiai belgų iškilmingai pasitiko ir pasveikino garbingą sveiką.

Kardinolas pašventino kardinolų akmenį naujai statomai Šventiausios Širdies bažnyčiai.

Vakare Jo Eminencija buvo mieste Peoria. Tenai buvo surengtas milžiniškas susirinkimas.

AUSTRIJA OFICIJALIAI PAKELBTA RESPUBLIKA.

Vienna, spal. 24.—Ligšiol nauja Austrijos viespatija buvo vadinama "vokiškoji Austrija."

Dabar gi Austrijos nacionalis susirinkimas oficialiai tą pavadinimą paminė vardu "Austrijos respublika."

Taigi nuo šiol jau negyvuos vokiškoji Austrija.

Tam pamainymui smarkiai priešinosi susirinkime pangermanų partijos atstovai.

PAGRUBS AIRIUS KALTINA UŽ NEGAVINĄ LAISVĘ.

Tai jau tiesiog negirdėtas daiktas.

Londonas, spal. 24.—Anglijos parlamente vice-grafas French, Airijos generalis gubernatorius, pačius airius kaltina, kad jie ligšiol negavę savivaldos, taigi ir laisvės.

Sako, visųpirmia airiai tarp savęs nesugyvena venybėje ir nesutinka troškimais. Antra, jie visoj šalyje kelia betvarke pakildami prieš šalies vyriausybę.

French sako, jog Anglija nori duoti Airijai savivaldą, patenkinti visas airių klėsas. Bet pirm to nori to šalį praversti reikalingą tvarką.

TCHITCHERIN GRUMOJA VOKIETIJAI IR BELGIJAI.

Londonas, spal. 24.—Rusijos bolševikų valdžios užsienio reikalų komisaras Tchitcherina pranešė Vokietijai, kad jiniai neprisiidė prie taktininkų bloknoti bolševikišką Rusiją. Nes jei taip elgtųsi, jos pasielgimus būtų paskatytas priešininko veikimu.

Be to, Tchitcherina pranešė ir Belgijos vyriausybei, kad ir ta neduotų savo karštinę rekrutuoti su tikslu kariuoti prieš bolševikus. Nes toks darbas būtų laikomas priešininko žygiu.

Kad tuo tarpu rusų bolševikams, sako, norėtųsi grąžinti įvesti visatingą sąvargą ir Belgiją.

ŠVENTASIS TĖVAS! MOTERIS.

RAGINA JAS KUKLIAI RĖDYTI.

Pataria ristišis sąjungon prieš nepadorumą.

Rymas, spal. 24.—"Namių židinyj moteris yra karalietė," pasakė Šventasis Tėvas Benediktas spalio 22, atsakdamas į moterų unijos interviu Jam kalbą. Popežius pažymėjo, jog laikų atmaina davė moterai priedermes ir teises, kokiy jiniai neturėjo praeitais metašimėiais. Ir padidino jos veikimo dirvą. Bet tas nedaro skirtumo vyro opinijoje ir jos negali, turint omenyje jos augstą pašaukimą, atskirti nuo žemynos, kas yra jos prigimtas centras.

"Katalikė moteris," kalbėjo Šventasis Tėvas, "apart jausmo apie savo priedermes turi dora, privalo jausti turinti priedermę veikti ir prieš nepadorus savo pareidus, katrie yra sugedimo versmė. Padorus pareidai tegu dalina krikščionei moterį."

Šventasis Tėvas stipriai ragino sutverti katalikių moterų sąjungą kovoti prieš nepadorus moterų pareidus. Moteris turėtų apdrausti ne tik savo vaikus nuo nepadorų pareidų, bet nekuomet neįsileisti į savo namus nepadoriai apsiatusių.

"Mes plniai tikime, kad katalikai tėvai, vyrai ir brodai pilnai parems moteris toje drausioj kovoj," pasakė popežius.

MEKSIKONAI PAGROBĖ AMERIKONISKĄ KONSULĮ.

Už konsulį reikalaujama \$150,000.

Washington, spal. 24.—Valstybės departamentas pasakė, jog dar vieng S. Valstijų pilietį meksikonai pėšiki pagrobė ir reikalauja išpirkimo.

Šiuo kartu pagrobtas William O. Jenkins, konsuleris agentas mieste Puebla, Meksikoje.

Kad Sav. Valstijų piliečiai Meksikoje visas laikas buvo persekiojami ir net žudomi, tai jau paprastas daiktas.

Be šiuo kartu pagrobto ne koks paprastas žmogelis, bet pačios mūsų vyriausybės atstovas.

Valstybės departamentas kuoveikiam pranešė savo ambasadai Meksikoje, įskė pakreikiant Meksikos valdžios, idant konsulis būtų paleistas.

Pėšikai už pagrobimą Jenkins reikalauja \$150,000 išpirkimo.

Praga, spal. 24.—Pakelta sumanyma, visoj Ėsko-Slovakijoje įvesti visatingą sąvargą ir Belgiją.

KONFERENCIJĄ VEDA KAPITALAS SU PUBLIKA.

DARBO ATSTOVAI, TURBUT, JAU NESUGRYŽ.

Nėra kas ten veikti darbininkams.

Washington, spal. 24.—Iš industrijinės konferencijos išėjus darbo atstovams, buvo manoma, jog konferencija su tuomi ir pabaigis savo dienas. Tačiau praileidžia jai gyvoniškas. Tuo tikslu čie darbininkai pats prezidentas Wilsonas. Jis pasiuntė raštą pasiūlytiems kapitalo ir publikos grupėms.

Prezidentas abidvi grupi paskatino ir toliaus darbuotis. Pagaminti taikai industrijoje programą ir paskui paduoti peržiūrėti darbo atstovams.

Be to, vargiai pagamintą programą darbas priims ir vargiai iš to pasidžiaugs žalis. Nes visųpirmia kapitalas griežtai atsako pripažinti organizuotą darbą ir su anuo turėti ką nors bendra.

Kad taip yra, tad reikina, jog ir darbas su kapitalu turilygonis apsieiti ir gyventi suolatinuose burnuose ir nesutikimuose.

Kapitalas šandie taip stotasi, tarytum, jis gyventų viduramžiais, kuomet pasaulij šandie darbininkams vergija ir priepaunda.

Nežiniu kaip ilgai konferuos kapitalas su publika. Pasakojama, jog abidvi grupės pakrėiks. Nes nėra svarbiausio faktoriaus darbo.

Ir tik vienas Dievas žino, kas galės but toliaus.

DARBININKAI STOVI UŽ GENERALI STREIKĄ.

Gary pavadinamas aršesniu už kaizerį.

Peoria, Ill., spal. 24.—Čia yra Illinois valstijos Darbo Federacijos metinis suvažiavimas.

Kuomet gauta žinių apie nepavykusį Washingtono industrijinę konferenciją, tuo jaus pasigirdo belgų, prielankiančių generaliam darbininkų streikui šitoje valstijoje.

Pasigirdo užpuolimų prieš plieno trasto didikį Gary, kuris pavadinamas aršesniu už kaizerį.

Geležinkelio begių sukietoj unijos atstovas Connors iš Chicago pažymėjo, jog darbas, galį sukūplyti Gary ir visas šalies stipriausias žėgas, Chicago Darbo Federacijos sekretorius Noelsas.

reikšė nepasitenkinimą kapietistais ir kitais, katrie nuo lai tvirtina, jog plieno industrijoje streiką pakėle "raudonieji".

"Jei taip," sakė jis, "tai von."

Latviai Pažangiuoja Rygos Fronte

Mušiai Seka Petrogrado Apylinkėse

LATVIAI ATSIEME DU MIESTELIUS.

Jiems duoda pagelbą anglų karš laivai.

SAKO, ESTAI GELBSTI YUDENICUI.

Mušiai seka aplink Petrogradą.

Liepoja, spal. 24.—Iš Rygos pranešama, jog latvių kariuomenė pažangiuoja iš Duna munde ir Boldera.

Dunamunde yra didelė sala pietuose nuo Rygos. Tą salą turi užimę latviai.

Latviai taippat savo rankose turi ir visus tiltus skersai Dauguvos.

Latviams veikti pagelbsti 6 anglų ir 2 prancūzų karš laivai.

Anot depešų, vokiečių-rusų kariuomenės vadas, pulk. Avalov-Bernomdt, parėdęs paskirti karš taraybos visus militarinio amžiaus latvius visose jo užimtosse teritorijose.

Buvs vokiečių komendantas Prekulne, kur yra svarbus geležinkelio susibėgimas, nepertoliausia nuo Liepojos, pasakė, jog jis apirubė paimes savo militarinę kontrolėn.

Estų generalio Šabo viršininkas, gen. Soots, tvirtina, kad Yudenio kariuomenė negali pažangiuoti ant Petrogrado jūrmiau, kol estai su ingrais nepdraus geležinkelio tarpe Krasnaja Gorka ir Lazovo.

BOLŠEVIKAI TURI "TANKAS".

Kolčako kareiviai sunaikinę daug javų.

Londonas, spal. 24.—Bolševikai lievidu telegrafu iš Maskvos praneša, jog Petrogradą ginti sutraukta skaitlingi buriai valstiečių iš aplinkinių sodžių. Iš jų sudaro mi atskiri pulkai. Tarpe valstiečių esama daug ir moterų.

Toliaus sakoma, jog admiralas Kolčaka kariuomenė atsiimozdama į Petropavlovską pakelino sunaikinusi apie 3,000,000 tonų naujai suvalytų javų.

Paskini iš Maskvos pranešta, jog bolševikai pirmu kartu čie mandoties "tankomis," padirbintomis Petrograde, "Tanky" pasirodymas mašiny fronto, tarpe bolševikų karštinų sukėles neapsakomą entuziazmą. Su "tanky" pagelba paimta nelaisvėn daug gen. Yudenio kareivių.

PARUOSTAS MAISTAS PETROGRADAN.

Copenhagen, spal. 24.—Iš Golsingfors pranešama, jog Viborge jau parnešta 1000 tonų amerikoniško maisto siųsti Petrogradan tuojau, kaip tik bus paimtas nuo bolševikų Petrogradas.

ai esu "raudonas" ir mes čia visi esame "raudonieji."

Jis pažymėjo, jog gana darbininkams modat buti defensyve. Reikina stoti ofensyve.

"Jei taip," sakė jis, "tai von."

Revelis, spal. 24.—Šiuurvakarinė rusų arba Yudenio armija šandie kovuoja su bolševikais išilgai geležinkelio Narva, Gatčina ir Krasnoje Sielo. Gi išilgai jurių pakraščiy pažangiuoja estai ir ingrai. Abiejų šitų kariuomenių štabai darbuojasi bendrai.

Stipriausias Yudenio spēkos sukonecentruotas aplink Krasnoje Sielo. Ten rusai saugojasi, kad kartais bolševikai neužėity jiemis iš užpakalia. Nes tuomet niekais nuėity visa ekspediceija.

Estų generalio Šabo viršininkas, gen. Soots, tvirtina, kad Yudenio kariuomenė negali pažangiuoti ant Petrogrado jūrmiau, kol estai su ingrais nepdraus geležinkelio tarpe Krasnaja Gorka ir Lazovo.

Londonas, spal. 24.—Dideli mušiai seka estų su bolševikais Pskovo ir Ostrovo apylinkėse.

Estai paėmę 550 nelaisvių, tris armotas ir didelę kiekybę karš medžiagos, anot oficialio pranešimo.

TALKININKAI NUSILEIDO RUMUNIJAI.

Paryžius, spal. 24.—Rumunija kituomet buvo atsisakius pasirašyti po taikos sutartimi, padaryta su Austrija, nes toje sutartyje Austrijoje nebuvo apdrausta mažųjų tautų teisės.

Talkininkai nusileido Rumunijai. Sutartyje pažymės apie apdraudimą mažųjų. Ir Rumunijos atstovai pasirašys po sutartimi.

Londonas, spal. 24.—Anglijoje pakilo naujas krizis. Šiuo kartu padiesta pati vyriausybė. Parlamentas atmetė vyriausybės sumanymą, atkreipti prieš svetimšalis styriminkus. Tad tuo keliu išreikšta knipir nepasitikėjimas kabineta.

Vyriausybė puleika tik du šėjium: arba tuojau rezignuoti premjerui Lloyd George su kabineta arba paleisti parlamentą. Matyt, vyriausybė pavartos antrąją priemonę.

NAUJAS KRIZIS ANGLIJOJE.

Londonas, spal. 24.—Anglijoje pakilo naujas krizis. Šiuo kartu padiesta pati vyriausybė. Parlamentas atmetė vyriausybės sumanymą, atkreipti prieš svetimšalis styriminkus. Tad tuo keliu išreikšta knipir nepasitikėjimas kabineta.

Vyriausybė puleika tik du šėjium: arba tuojau rezignuoti premjerui Lloyd George su kabineta arba paleisti parlamentą. Matyt, vyriausybė pavartos antrąją priemonę.

SPALIŲ 24, 1919 M.

Chicago. — Šandie gali but lietaus; šaltai; rytų nepastovus oras ir labiau šaltina.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$3.00
Six Months \$2.00
Three Months \$1.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

"DRAUGAS"

Elia kasdien. Sekmą nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$3.00
Pusmeti \$2.00

Prenumerata mokama tikais. Laik-
kas skaitom nuo pirmosios dienos nu-
mo Naujų Mėty Norint paimti
adresą visada reikia pridėti ir senos
adresą. Pirmą geriausia nusiųti spė-
tant krasoje ar ekspres "Money Order"
arba įdėdant pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKimley 6111

Iš Lietuvių Liutero- ny Padangės.

"Mes turime čionai Ame-
rikoje jau šis lietuvų liute-
ronų kunigų," raso "Pa-
siuntintys Paskas" atstun-
me numaryje. Vienas visi ne-
senai tapo pakeltas kuniga,
bent teologijos kandidatas
Jurgis Jurkšaitis. Jis yra gi-
mes Tauragėje, kuri seniau
priklausė prie Rėšinių ap-
skrėčio, o dabar jau pati tapo
apskrėčio miestu. Mokslus jis
išėjo Springfielde Illinois
protestantų seminarijoje vadi-
namoje Concordia. Jis tebėra
nevedęs ir turi 39 metų au-
šio. 17 rugpjūčio Bostone,
Mass. vokiečių Zions bažny-
čioje įvyko p. Jurkšaitis pakė-
limas į kunigus. Jis ir liksis
Bostone lietuvų liuteronų
dviesios vadu. Drauge su "Pa-
siuntintys Paskas" ir mes
jaunam tautiečiui vėliame vi-
sokios kloties.

Prie senesnės lietuvų liute-
ronų dviesios Amerikoje
priklauso kun. H. S. Brastai-
tis. Jis dabar yra Philadelphia-
joje, kun. E. Koris iš Nau-
gato, Conn. Kun. Jurgis Ma-
catis darbuojasi Brooklyn-
e, atlikdamas tenyčių lietuvų
liuteronų darbus ir drauge
redaguodamas laikraštį "Pa-
siuntintys Paskas." Vienas iš
žymesniųjų liuteronų dviesios
narių yra kun. J. J. D.
Razokas Chicagoje. Jis dabar
rašinėja į mūšytį laikraštį.
Neteko patirti, kur dabar yra
kun. Martynas Ketutaitis, ku-
ris buvo Collinsville, Illinois.
Seniau buvo dar vienas lie-
tuvų liuteronų dviesios kun.
Petras Driznat, bet jis jau
mirė.

Suprantamas daigtas, kad
lietuvų liuteronų parapijos
yra mažos, bet kaip jos yra
darbuojasi, pasirodo iš Lietu-
viškos Evangelizacijos Lietu-
viškos Sv. Jono parapijos Phila-
delphijoje. Ta parapija turi
tikėtai šiolei dešimties seim-
ny, bet 1915 m. ji prie 7-
sios gatvės N. 570 nupirko au-
tonomiją dirbtuvė ir iš jo
padarė bažnyčią, kurioje yra
vieto 200 žmonių atsistėti.
Visa tai drauge su klebonu
atsėjo 10 tuksantų dolerių.
Du tuksantai tapo sėdėti, o
80,000 priejo skolinis. Per
tris metus ta parapija iš-
lejo \$1,875.00 skolos. Veikiai,
žinoma, neiks nei \$6,150.00
skolos, kuri dabar yra. Daug
padaro žmonių susipratimas ir
sutartis.

Lietuviai liuteronai taip gi
rupinasi dauginti ir raštiją.
Jie išleido šitas penkias kny-
gutes: 1) Nedėdienio mokyk-
lų rėdas su maldomis, giesmė-
mis ir keliais reikalingais da-
lykais. 2) Geros Naujienos.
Tamtai, 3) Nei vienas nėra
laikanti ištuštumas, 4) Ar yra
Dievas? 5) Ar Biblija yra
Dievo žodis? Nors kun. Kazi-
ka, ir p. Franas rupinasi y-
patingai laikraštį praplėsti
tarp katalikų, tačiau ta
dara nepasirodanti ty kury-
mų redakcijai. Todėl mes
patariame jį nepirkti, kol
nepasirodysime dienraštįje kas-
dien satindami katalikų tik-
ėjau, o kas ne.

Gompers ir Gary.

Kam rūpi Amerikos stipry-
bi ir pasaulio tvarka, kam
branga šimtai tuksantų doler-
ių neturėti uždarbi-
tas norėtu, kad šita žalia grei-
čia pergyventų streikų metą.
Tuo tikslu tapo sukurta
darbo konferencija Washing-
tone. Joje dalyvauja dirbtuvų
savininkų atstovai ir dar-
bininkų organizacijų vadai.

Is pat pradėjus darbininkai
rodė nuobaidą ir noro susi-
turti. Bet p. Gary nei kartą ne-
pasirodė linktas į tą pusę.
Pamėdiję, 20 spalio toje kon-
ferencijoje Pleno diktatorių
prezidentas perskaitė prae-
mą taip statų ir kietų, kaip
menesių pėrmu. Gompersas
jautė, kad šalta ir skėdi
kaip plienas p. Gary kalba
niekais pavėrė visas Gompers
ir suvienytų Valstijų vy-
riausybės pastangas panaikinti
tautinę karę tarp darbinin-
kų ir darbuojų.

Gomperso padori širdis pa-
sirodė jo karšties žodžiais.
Jis sakė darbuojams, kad jie
su darbininkais neapėitų kaip
katė su paukščeliu. Kas darbi-
ninkas valgys, tam gal pily-
skandės.

Mes pridėtume daugiau. Su
darbininkų reikalais negalima
varinėti juokų. Galima vieną
kitą streiką sulaužyti, bet nuo
to laimėms skyla fabrikos
jos. Ponas Gary be atidairios
kovoja, kad viešpatautų libe-
ralizmo taisyklė, jog niekas
negali kisti pirštų prie dar-
buojų ir darbininko sutartis
tik juodu vienu. Tada darbu-
ojys daro su darbininku ką no-
ri. Jeigu tai taisyklė ims vir-
ši, tai netiek p. Gary laimės,
kiek bolševizmas.

Stebėtina, kad to nesupran-
ta nei Pleno Korporacijos
prezidentas nei kiti, kuriuos
jo atstovauja.

Amerikos Laivyno Padalinimas.

Tarp ty, kuriems rūpi, kad
Amerikos nepriklausytų buti
sąjoni, paskutiniuose kiti-
lo ženkly apie laivyno sek-
toriaus apėitį. Ponas J. Da-
niels, didėlio dalį laivyno pa-
siuntė į Ramiojo Vandenyno
mūstus. Tie laivai neškelia-
vėduri tik jie yra suvienytų
Valstijų mūstose vakari-
nime viešpatautų lono.

Daniels'o įsakymas išrodo
priešingą admiralo Mahan'o
taisyklę, įėjusiai teisės svar-
ty Amerikoje. Ta taisyklė
drąsiai dalinti suvienytų
Valstijų laivyną pūsiu. Ji
patvirtina Generalė Valdys
1909 metais.

Sekretorius Daniels, atkiau-

Prie Didelio Darbo Siekiant.

Vienybės galybė. Kalboje-
tai nūdevėtas terminas. Mums
reikia eiti prie jo tikrybės. Aš
nekalbėsiu tad apie tūdviejų
žodžių prasmę, bet stačiai eisiu
prie budo, kurie turi įjegos jai
gyvenimui įkūnyti.

Lietuvių Katalikų Federaci-
ja yra tas visų svarbiausias šal-
tinis, kuriame glūdi mūsų gai-
vumas ir stiprybė. Visi ty ge-
rai suprantame. Suprato tai a.
a. mūsų sociologas Patrimpas
-Kaupas, kuris yra jį sumanęs,
tvėres ir pirmuoju jos sekreto-
riumi buvęs. Lietuvių katalikai
turi daug įjėgų savyje: turi sa-
vo tvirtovę-parapiją, turi svei-
tinių, mokyklų, kur milijonai
jėdėta krikščioniškos kultu-
ros reikalams; turi daugybę sa-
vo organizacijų. Svontomis die-
nomis laimėjusios pilnos žmonių.
Mokyklos, kur jį yra įsteigta,
pilnutės vaikais. Katalikų pa-
rengtieji bazarai ar pikiškai
parapijų reikalaus atneša au-
stabių rezultatų. Kunigija ap-
rūpina amais ir pasėtinu iš-
laikymu (ne užlaikymu. Taip
patarsė gerb. kun. Laukaitis).
Labai rūpi vien tik mūšikiai
terozinai. Aukos Lietuvai žy-
mėjusios katalikų...

Visuose pažymėtuose daly-
kuose jie yra vyrai, turi savo
galybės ir kultūringos įtakos.
Bet, nevedindami to, politikos
jie buvo ir yra nylštukai. Ne-
mačius tai faktas. Aš kalbu
apie lietuvius šio krašto, nors
maža skirtuma, matyt, yra ir
Lietuvoje. Kaikurie apėkaito,
kad Amerikoje lietuvų yra 90
nuo. katalikų. Sakysime, jū
tesie 75 nuo. Reikėtų tad, kad
politikos jie turėtų 75 nuo.
galybės. Tuo tarpu taip nėra.
Imkime spaudą, ty svarbiausią
ir įtakiausią veiksnį viešame ir
politikos gyvenime. Žiurint
srovį didumo proporcijos, ma-
žiausia 75 nuo. spaudos galy-
bės turėtų buti katalikų ranko-
se. Tuo tarpu, pažymiu kaipo
faktų, yra visiškai priešingai.
Mažiau negu trečdalis spaudos
galybės tesiranda pas mus.
Statistikų kiekvienas mūšonių
jų skaitytų gali pats pasida-
ryti, nes mūsų ir mūsų priešų
spausdiniai maždaug visiemis
tomis yra žinomi. Prie progos
turim pastebėti, kad didžiūną
mūsų priešų laikraščių Ame-
rikoje katalikai yra įsteigę, de-
dėmi juosna nemaža pinigų.
Pažymėsiu tikėtai "Keleivų,"
"Tėvynę," "Lietuvą" ir "Vie-
nybę Lietuvinkų," tuos nau-
dinti įtakias laikraščius, kurie
tarnauja grovoniui mūsų idėjų
ir darbo.

Imkime organizacijas. S. L.
A. įsteigta mūsų idėjų drau-
gų. Jie tvarkė jį ugldino, bet
nėra tos priežasties, del kurios
tapo sumanyta ir įvesta ad-
mirolo Mahan'o taisyklė.

Pirm dešimties metų nebu-
vo reikalo per daug rupintis
vakarinų Amerikos pakraščių
saugumui, nes nebuvo matyti
pavojaus. Nuo 1913 m. pasi-
rodė gana žymus pavojus iš
Japonijos pusės. Jis privertė
dauginti Amerikos laivyno ir
karinomenės įjegas. Jis taip gi
sudaro reikalą turėti karės
laivų vakaruose.

Generalė Valdys, kuri bu-
vo užtvirtinusi admiralo Ma-
han'o taisyklę, šiandien visi
nesipriešina laivyno sekto-
rių įsakymui. Ji mato ta i-
sakymo pratinimą ir reika-
lą. Tas valdybos pirmininkas
admirolas Badger yra drauge
jį sunaikinti. Šiandien Ramio-
jo Vandenyno mūstose Ame-
rika turi, maždaug, tiek lai-
vų, kiek Japonija visose sa-
vo mūstose. Tai gi šiandien sakymą.

Generalė Valdys, kuri bu-
vo užtvirtinusi admiralo Ma-
han'o taisyklę, šiandien visi
nesipriešina laivyno sekto-
rių įsakymui. Ji mato ta i-
sakymo pratinimą ir reika-
lą. Tas valdybos pirmininkas
admirolas Badger yra drauge
jį sunaikinti. Šiandien Ramio-
jo Vandenyno mūstose Ame-
rika turi, maždaug, tiek lai-
vų, kiek Japonija visose sa-
vo mūstose. Tai gi šiandien sakymą.

Generalė Valdys, kuri bu-
vo užtvirtinusi admiralo Ma-
han'o taisyklę, šiandien visi
nesipriešina laivyno sekto-
rių įsakymui. Ji mato ta i-
sakymo pratinimą ir reika-
lą. Tas valdybos pirmininkas
admirolas Badger yra drauge
jį sunaikinti. Šiandien Ramio-
jo Vandenyno mūstose Ame-
rika turi, maždaug, tiek lai-
vų, kiek Japonija visose sa-
vo mūstose. Tai gi šiandien sakymą.

pasipainiojo keletas apskres-
nių politikierių ir atidavė
jiems, negavus nei ačiu. Šian-
die ta organizacija yra stipri ir
galinga. Ji leidžia laikraštį, ku-
ris, išniekines savo organizato-
rius, skelbia nuolatine kovą jū
idėjoms. Keletą tuksantų kati-
likų, kurie priklauso prie mi-
nėtos organizacijos, keli apskre-
sių politikieriai vesla savo ko-
lai, naudodami juos savo tik-
slams. Kiekvienoje kolonijoje
yra vietinių draugijų, kurias
yra įsteigę mūsų žmonės, šian-
die gi daugybę jų jū svetie-
nus galvalas valdo, nors dar
šventųjų vardus tebenešioja.

Bus apie 15 metų kaip lietu-
vių visuomenės organizacine A-
merikoje pasidarė negera. At-
ėjo 1905 metai. Revoliucijos ne-
pasisekimas Rusijoje, sunkūs
represijos laikai pagamino di-
dėlę emigraciją iš Rusijos.
Privažiavo nemaža sugedusio
elemento, gimusio nevykusioje
revoliucijoje. Amerikoje jis ra-
do laisvės, jis organizavosi,
kad savotiškai "pasidarba-
vus" visuomenė, jie išlošė, bet
mūsų ir čia praloša, kad va-
dovai davė jiems kasti po sa-
vo namų pamatais. Galatini
dalykai buvo priej: prie to, kad
priešingas mūsų idėjoms gai-
valas kuone patruktė savo pu-
sins visus iš krašto lietuvius
katalikus Philadelphiaje, va-
sario 22 d., 1906 m. Keletas
mūsų veikėjų davė apmūlin-
ti sau akis. Dr. Šliupai ir jo
draugams, sutikdami šaukti
bendrą lietuvų seimą, kurio
tikslas buvo įsteigti bendrą
fondą revoliucijonieriams šelp-
ti.

Kun. A. Kaupas suprato
laisvamanių pinkles, rengia-
mas katalikams. Jis sukvietė
kunigus susirinkimui į Wilkes-
Barre, Pa. vasario 13 d. pasi-
šnekėti apie rengiamąjį Phila-
delphijoje D-ro Šliupai ir kiti
asmens seimą. Kunigų susirin-
kimas, rimtai apsvaustęs daly-
kus, nutarė į rengiamąjį seimą
nevažiuoti ir perspėti katalikų
organizacijas ir šiaip jau lietu-
vius katalikus, kad tame libera-
li seime nedalyvautų. Po šio
nutarimo buvo vienas balsų pri-
imtas ineikimas sušaukti Ameri-
kos Lietuvių Katalikų Kongre-
są į Wilkes-Barre, Pa. balan-
džio 17 d., 1906 m., kuriame ap-
svaustyta daug svarbių reika-
lų ir buvo įkurta Amerikos Lie-
tuvų Katalikų Federacija,
kaipo antilota prieš besipė-
tojančią laisvamanių įtaką.
Jeigu ne a. a. kun. A. Kaupas,
be abejoj, būtų atsitikė taip,
kaip atsitiko pastaroju karės
metu su Centraliniu Komitetu
ir Liet. Dienos pinigais, surink-

tais nuk. del karės lietuviams
šelpiti. Kun. A. Kaupas aiškiai
pažymėjo ir kiti kunigai parė-
mė jū mintį, kad tėvynės reika-
lama aukas daugiausia katali-
kai deda,—tai gi liet. katalikai
teturai tiesą jas paskirstyti, o
ne koks ten komitetas, kur li-
beralai vadovaus.

Federaciją tvėrė žymūs mu-
sų veikėjai. Tverdami jie turė-
jo dideles mintis. Ji gyvuoja
14-tus metus. Niekas nedrįso
paskyti, kad ji nereikalinga,
nors jos gyvavimas buvo silp-
nutėlis. Niekas nedrįso kriti-
kuoti jos aiškių uždavinių, ku-
riuos apsisprendė ji atlikti. Ji
buvo įsteigta didelei mūsų vei-
kėjų minčiai pravesti realybėn
—sutraukti katalikų įjėgas di-
deliam politiškam darbiui.

Dideli darbai yra atliekami
išpaugėvo. Federacija per
tuos 14 metų laukė progos pa-
sirodyti. Šiandien išmūšė valan-
da, kada ji turi apimti visas
mūsų kultūrinis įstaigas: para-
pijas, mokyklas, draugijas,
kuopas ir atskiras vienes.
Šiandien jau laikas paskleisti
jos užlavinius mūsų liaudžiai
rupęstingai apdirbtos konstitu-
cijos formoje ir paskelbti vie-
šiausiai savo žmonėms, kad Fe-
deracija yra mūsų politiškojo
gyvenimo centras, be kurio
sunkijos didesni veikalai ne-
bus daromi.

Ligsiol mūsų viešu gyvenimu
ir politiškojo akeja vadovavo
atskiras vienutės taip, kaip ku-
riai patiko ar kaip kuri išma-
nė. Tai didelė mūsų pačių klai-
da, kad svarbiausiuose veiki-
muose mes buvome neorganizuo-
ti. Delto nereikia stebėtis,
kad katalikai lietuviai tiek
daug nuostolių turėjo ir tebe-
turi. Nesant politikos solidarėi
organizacijai, visą tvarką darė
ir tebedaro diktatoriai.

Bet diktatorių rolė yra bega-
lo sunki. Pastaroji visa pasau-
linė karė tai aiškiai parodė.
Griuvus senjais valdžiai Rusi-
joje, Austrijoje ir Vokietijoje
buvo kilę diktatoriai. Jie sau-
valė norėjo žmones sutvarkyti
be jų pačių balso, bet kaipo to-
kiems nei vienam nepasisekė
praveisti tvarkos. Šiandien Rusi-
joje diktatorius dar tebėdėdi,
užtat ten po senovei chaosas
tebesiauria. Austrijoje diktato-
rius jau nuverstas, užtat ten
šalis jau pradeda tvarkiau gy-
venti. Vokietijoje su diktato-
riais greičiausiai apsidirba,
delto ten revoliucijos nei pėd-
sakų beveik nematyti. Vokie-
čiai labiau buvo organizuoti ir
demokratiški: jie pirmieji susi-
tvarkė ir dar taip pavyzdinčiai.

Grįžkime prie savo reikalų.
Apie skandžius tarpus mūsų
politiškame gyvenime aš nekal-
bėsiu. Nenoriu įžėsti kaip ku-
rių ypata, dar tebegyvenamėjų:
jū tas naudos neatpė. Mūsų
veikėjai yra labai opūs. Kiti
gal pasakys, kad tai privatiz-
kas dalykas: kad apie privačias
ypatas neišpuola blogai atsi-
lepti.

Pasakysiu tik tiek, kad poli-
tiškoji Amerikos lietuvių kati-
likų akeja buvo ligsiol vienos
(kitos) ypatos vedama, apart
to, dar visi nevykusiai, dikta-
toriškai. Jauni, nepritęję vai-
kinai buvo stumiami priežaki-
nesna pozicijose, ignoruojant
senesnius tautos darbinin-
kus. Slapta, užkulisinė politika
svarbesniuose politikos žygiuose,
—buvo taktika mūsų dikta-
torių. Jeigu atsiminsime Liet.
Dieną, Centralio Komiteto są-
statą, Laisvės Varpo reikalus,
tai bus aišku, kad politikoje ne-
turėjome sistematiško, demo-
kratiško veikimo. Visas mūsų
darbas krikščioniškai kulturai
čia niekais, jeigu ir toliau bus
laikomi politiško solidarumo
principai. Veltai dirbsime, jei
mūsų politiką ves asmenis vie-
jų vardu be mūsų visų demo-

Užeikite ir į Mano Kampelį.

Kaip žiuriu, mano kampelį
daugeli, mėgsta. —Kaip kurie
užėina taip sau pasikalbėti, kiti
ką nors gerą patarti, o dar kiti
ir išburti. Bet už viską—aičiu.
Ir pabarimas kartais daug ge-
ra padaro.

Su kai-kuriais išsikalbėjau,
kad nors pas daugelį j namus
lankausi, bet norėčiau dar dau-
giau. Jau kad eiti, tai eiti. Ge-
riausia būtų, kad nei vieno lie-
tuviu namų nereikėtų aplenkti.
"Oo, sako, kiti nei prie durų
neprisileis. Bijo tavęs, 'Drau-
ge,' kaip žydas kryžiaus. Gali,
girdi, 'Draugas' užmigusią
sūnų pažadinti, o tada prasi-
dėty nauji vargai". Na jau, na
jau, sakau, argi žmonės taip
bėgtų nuo tiesos ir nenorėtų
jos girdėti? Ar tai gali buti!
"Taip, sako, yra, ištikrųjį."

Na, tai ką bedarysi, kad jau
nekurie nesileis nei prie durų,
bet yra daug, daug dar tokių,
kurie įsileistų, jei kas juos su
manim į pažintį suvestų. Gerai,
tarė man, vienas, kitas; del ta-
vęs "Drauge" pasisėvime.
pabandydime tave su kai-ku-
riais į pažintį suvesti.

kratishko pasitarimo ir sankei-
jos. Tas klaidas mato visi, iš-
ėmus tuos, kurie svajonėmis
gyvena. Taisykime tad jas. Vi-
sų pirma 1) panaikinkime dik-
tatorišką politikos vedimą; 2)
įveskime gyvenimui demokrati-
škos apsisprendimo teises; 3)
panaikinkime slaptą diplomati-
ją, kuri gindo nesusipratimus,
nepasigaudinimus. Kad prie
to prieiti:

1) Sankeijonuokime Lietuvių
Katalikų Federaciją kaipo me-
dium necessarium (butinai re-
ikalinga priemonė) vienybei at-
siekti; 2) Specialė komisija
lymiansių mūsų veikėjų to-
gų apdirbs konstituciją Feder-
acijos politiškam ir kultūri-
kam darbiui. Ligsiol, kiek paži-
stu žmonių, nei vienas iš jų
Federacijos konstitucijos nėra
matęs. Sulausymas konstituci-
jos yra pamatinis žygis prie
didelių tautos veiklų. Nuo at-
sakančios konstitucijos apdirbi-
mo priklausys darbo lengva-
mas ir mūsų Amerikoje atei-
ties kokybė. Konstitucijos ap-
dirbimas ne vienos ypatos dar-
bas. 3) Federacijai reikėtų tu-
rėti savas organas, kuriame
butų talpinami raportai iš Fe-
deracijos visuomeniškai poli-
tikos ir socialio veikimo. 4)

Darbo ir jėgų koncentracija—
turėtų buti vien svarbiųjų Fe-
deracijos uždavinių. "Visi ir
viskas Federacijoje"—turėtų
buti mūsų mūsų obalsiu. Tau-
tos Taryba, Tautos Fondas,
Tautos Išlas, Inf. Biuras—ga-
lėtų sutilpti tam tikrose Fede-
racijos sekeijose. Koncentruo-
tas, labiau sistematizuotas vei-
kinas būtų tvirtesnis, pasek-
mingesnis, pagamintų mažiau
išlaidų. Federacijos konstituci-
ją, jos darbus turėtų žinoti
kiekvienas pilnametis lietuvis
krikščionis.

Baigdamas noriu patėmyti
dar vieną principą: mintį:
jeigu nenorime pasiekti pažė-
minančią po svetimu skvernu
ir skriaudas turėti, privalome
savo tarpe daryti šokias ar to-
kias reformas, ir tai neatidėlo-
jant, kol paskutinis intelligen-
tas nuo mūs nepabėgs. Pali-
kimas dalykų "po senovei" reik-
štų laisvą pasidavimą prieš-
ininkui.

Kun. P. Lapelis.

MIRTINOJ KOVOJ... VISU
MUSU VIENYBĖ... NESU-
LAUZOMA JEGA.
TEZINO PASAULIS... MU-
SU VIENYBĖ — KAI
PLIENAS.

Užeikite ir į Mano Kampelį.

Kaip žiuriu, mano kampelį
daugeli, mėgsta. —Kaip kurie
užėina taip sau pasikalbėti, kiti
ką nors gerą patarti, o dar kiti
ir išburti. Bet už viską—aičiu.
Ir pabarimas kartais daug ge-
ra padaro.

Su kai-kuriais išsikalbėjau,
kad nors pas daugelį j namus
lankausi, bet norėčiau dar dau-
giau. Jau kad eiti, tai eiti. Ge-
riausia būtų, kad nei vieno lie-
tuviu namų nereikėtų aplenkti.
"Oo, sako, kiti nei prie durų
neprisileis. Bijo tavęs, 'Drau-
ge,' kaip žydas kryžiaus. Gali,
girdi, 'Draugas' užmigusią
sūnų pažadinti, o tada prasi-
dėty nauji vargai". Na jau, na
jau, sakau, argi žmonės taip
bėgtų nuo tiesos ir nenorėtų
jos girdėti? Ar tai gali buti!
"Taip, sako, yra, ištikrųjį."

Na, tai ką bedarysi, kad jau
nekurie nesileis nei prie durų,
bet yra daug, daug dar tokių,
kurie įsileistų, jei kas juos su
manim į pažintį suvestų. Gerai,
tarė man, vienas, kitas; del ta-
vęs "Drauge" pasisėvime.
pabandydime tave su kai-ku-
riais į pažintį suvesti.

kratishko pasitarimo ir sankei-
jos. Tas klaidas mato visi, iš-
ėmus tuos, kurie svajonėmis
gyvena. Taisykime tad jas. Vi-
sų pirma 1) panaikinkime dik-
tatorišką politikos vedimą; 2)
įveskime gyvenimui demokrati-
škos apsisprendimo teises; 3)
panaikinkime slaptą diplomati-
ją, kuri gindo nesusipratimus,
nepasigaudinimus. Kad prie
to prieiti:

1) Sankeijonuokime Lietuvių
Katalikų Federaciją kaipo me-
dium necessarium (butinai re-
ikalinga priemonė) vienybei at-
siekti; 2) Specialė komisija
lymiansių mūsų veikėjų to-
gų apdirbs konstituciją Feder-
acijos politiškam ir kultūri-
kam darbiui. Ligsiol, kiek paži-
stu žmonių, nei vienas iš jų
Federacijos konstitucijos nėra
matęs. Sulausymas konstituci-
jos yra pamatinis žygis prie
didelių tautos veiklų. Nuo at-
sakančios konstitucijos apdirbi-
mo priklausys darbo lengva-
mas ir mūsų Amerikoje atei-
ties kokybė. Konstitucijos ap-
dirbimas ne vienos ypatos dar-
bas. 3) Federacijai reikėtų tu-
rėti savas organas, kuriame
butų talpinami raportai iš Fe-
deracijos visuomeniškai poli-
tikos ir socialio veikimo. 4)

Darbo ir jėgų koncentracija—
turėtų buti vien svarbiųjų Fe-
deracijos uždavinių. "Visi ir
viskas Federacijoje"—turėtų
buti mūsų mūsų obalsiu. Tau-
tos Taryba, Tautos Fondas,
Tautos Išlas, Inf. Biuras—ga-
lėtų sutilpti tam tikrose Fede-
racijos sekeijose. Koncentruo-
tas, labiau sistematizuotas vei-
kinas būtų tvirtesnis, pasek-
mingesnis, pagamintų mažiau
išlaidų. Federacijos konstituci-
ją, jos darbus turėtų žinoti
kiekvienas pilnametis lietuvis
krikščionis.

Baigdamas noriu patėmyti
dar vieną principą: mintį:
jeigu nenorime pasiekti pažė-
minančią po svetimu skvernu
ir skriaudas turėti, privalome
savo tarpe daryti šokias ar to-
kias reformas, ir tai neatidėlo-
jant, kol paskutinis intelligen-
tas nuo mūs nepabėgs. Pali-
kimas dalykų "po senovei" reik-
štų laisvą pasidavimą prieš-
ininkui.

Kun. P. Lapelis.

MIRTINOJ KOVOJ... VISU
MUSU VIENYBĖ... NESU-
LAUZOMA JEGA.
TEZINO PASAULIS... MU-
SU VIENYBĖ — KAI
PLIENAS.

AMERIKOS LIETUVIAI VYČIAI

Lietuva šaukia jus kuogrei-
čiausia j savo kariuomenę Lie-
tuvas nepriklausomybės gintų.
Draugų mes maža turime, bet
visur aplinkui prieai. Skubėki-
te. Jau dyvlykta valanda nušė!
Jūsų draugas ir žaidimų
knygų autorius

Matas Grigonis.
Panevėžys, rugpjūčio 16, 1919.

IS LIETUVOS.
Jaunimo gyvenimo.

Sančių, Pamiunės Liet.
Kat. Jaunimo Kp. buvo susirin-
kimas, narių buvo atsilankę
arti šimto. Pradedant susirin-
kimą buvo padeklamuota ei-
lių. Buvo pranešta, kad Kau-
bus visos Lietuvos jaunimo
kuopų atstovų suvažiavimas.
Buvo svarstyta apie rengimą
vakaro, kurį pavėdė surengti
tam tiečia išrinktai komisijai
ir valdybai. Iš vakaro pėmo
nutarė pirkti Valstybės bony.
Buvo pranešta, kad kun. Ro-
manuskas paauskavo 500 auk-
s. Jaunimo choro naudai. Už tuos
pinigus nupirkta fortepijo-
nas.

Pustapėdžiai. (Vilkaviškio
ap.) Kelių susipratusių jau-
nuolių rūpesniu, čia yra įstei-
gta "Pavasario" jaunimo kuop-
a, gaila tik kad jaunimas
skirstosi į "dvarikius" ir
"kaimiškiu", nenorėdamas
dirbti iš vieno. Daro savo su

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Konferencijos,

(vykusios Kaune 29-30-31-
VIII-1919 m.)

Protokolas.

Dienotvarkė:

1. Konferencijos atidarymas.
2. Prezidiumo rinkimai.
3. Pranešimai iš vietų.
4. Pranešimas apie C. K. veikimą.

a) Valstybės Taryboje:

ref. Staugaitis.

b) Ministerių kabinete: re-

fer. min. Čarnockis.

c) Partijoje: ref. C. K. pir.

Krupavičius.

a) Organizacijos sekcijos.

b) Spaudos sekcijos.

c) Finansų sekcijos.

d) Darbo sekcijos.

5. Valstybės padėtis.

6. Tolimesni partijos darbai

ir siekiai.

a) Organizacijinis darbas:

ref. Bičiūnas.

b) Finansų reikalai: ref. Vai-

lokaitis.

c) Steigiamas Seimas: ref.

Draugelis.

d) Santikiai su K. V. C. ref.

Krupavičius.

7. Partijos taktika: ref. Krupavičius.

a) Santikiai su vyriausybe.

b) Santikiai su kitomis partijomis.

c) Partijos disciplinavimas.

d) Krikščioniškai-demokratinis internacionalas.

8. Partijos programos pri-

ėmimas.

9. Klausimai ir sumanymai.

Pirmas posėdis rugpjūčio 29 d.

Posėdyje dalyvavo atstovai

nuo 50 skyrių ir apie 100 sve-

čių.

Konferencijos atidarymas.

Konferenciją atidarė C. Komiteto pirmininkas M. Krupa-

vičius. Jisai nurodė, kad šiame

svarbiausiam momente, kuomet

Lietuvos valstybė veda

žūtingą kovą su visais šalies

priešais, o lyginai kuriai naują

tvarką, naują demokratiją gy-

venimą vidiuje, mes Kr.-Demo-

kratai, būdami viena skaitlin-

giausių visuomenės dalių, pri-

valome turti savo reikšmingą

žodį del visų mūsų jaunosios

tėvynės reikalo. Todėl kvietė

visus draugus-es rinkti dėtis

prie konferencijos darbų.

Susirinkimas pritarė gausiu

rankų plojimui.

Prezidiumo rinkimai.

J prezidiumą atviru balsavi-

mu išrinkti: Tučkus, kun. V.

Borisevičius ir A. Staugaitis.

Pirmininko vietą užima P. Tuč-

kus.

J sekretoriatą išrinkti: P.

Brugulis, P. Kirvelaitis ir Las-

kevičaitė.

Pranešimai iš vietų.

Šiuo klausimu nutarta:

Pranešimų iš atskirų skyrių

padaryti, o išrinkti trijų žmo-

nų komisiją, kuri surinkus su-

lig anketos žinias apie skyrių

darbuotė padarytų vėliau bend-

rą pranešimą.

Dienotvarkės papildymas.

P. Tučkus pasiūlė įnešti dien-

otvarkėn 5-tą punktą "Politi-

nė Lietuvos padėtis." Pasiūly-

mas priimtas.

Svečių reikalai.

Nutarta: Iš tų skyrių, kurie

neatsiuntė atstovų, atvykusieji

svečiai, kurie žinomi C. Komit-

etui kaip uolūs partijos dar-

bininkai, priimami posėdžiui su

sprendžiamu balsu.

Sekcijų rinkimai.

Sekmingesniai konferencij-

jos darbai nutarta rinkti šias

sekcijas: politikos, darbininkų

Politikos sekcijon išrinkti:
M. Krupavičius, V. Bičiūnas,
E. Draugelis, A. Tumėnas ir
V. Vaičiūlis.

Darbininkų sekcijon: P.
Raulinaitis, Simanauškas,
Kreivėnas, Bersinskas, Kviet-

kauskaitė.
Kooptuoti: Leskevičaitė,
Grinevičius, Krupavičius.

Ukininkų sekcijon išrinkti:
Marčiulionis, Dvaranauskas,
Gelasevičius, Raulinaitytė ir
Malinauskas.

Pranešimas apie S. K. veikimą
A. Valst. Targboje.

Referuoja V. T. vice-pirmi-

ninkas, kun. Staugaitis. Valsty-

bės Taryboje kr.-dem. frakcija

yra skaitlingiausia, ji turi 11

viety, todėl į Valstybės Tarybos

darius turi įtakos. Tai ytin ne-

tinka kairiosioms sriovėms ir

iš to kyla susidurimų. Sausio

mėnesio valstybės konferencija

neprašino partijinių vaidų,

nes socialistiniai gniavalai

griežtai buvo nusistatę prieš V.

Tarybos esimą. Iš to kyla vė-

liau minist. kabineto krizis. Po

visokeriopų nevykusių bandy-

nių sudaryti darbo kabinetą, iš

visų partijų galų gale jo staty-

me prisiėjo dalyvauti veik vie-

niems Krikšč.-Demokratams,

nes socialistinės partijos atsi-

sakė jėit.

Naujas kabinetas, su P. Do-

vydaičiu priešakyje, šiek-tiek

numanimes santikius, neilgai

tverė: socialistinių partijų

boikotas išskė reikalą tartis su

jomis ir priimti šias sąlygas: 1)

RUDENS VAKARAS.

Saulė leidžias, raudonoja.

Mėnuo baltas stypso jau;

Vėjas kaukia, aimanuoja,

Miškas užia vis garsiau!...

Paukščiai, gyvini kaž-kur dingę,

Lyg visai dabar jų nėra;

Zemė juoda ta sustingo

Ir skaitumo to nebėr!...

Vilnis veržias, mušas, skaldos,

Orchard Lake's ežere;

Va žmogus lotelįj' nardos,

Kriokis, šniokšėja ten, aure!...

Lapai blaškos ir be vietos;

Kur pažūri pilna jų;

Vėjo šalto rankos kietos

Juos nuplėšė nuo šakų.

Pliki-mogi medžiai stūkso

Beviltingai sau miškuos';

Viskas, rodos, lūdi-dukso,—

Nesmagu numi laukuos'...

Šiuo vienu ir dūmoja.

Apie ką?—pats nežinau.

Tai ranka kaž-ką sumojų,

Tai vėl nieko nemunu.

Vėjas galvą laisvai darto,

Stengias skrybėlę nutraukt.

Apisaukėjį taip pat "tvarko"—

Turbūt nori mane pasmaugt...

Orchard Lake, Mich.

10-XI-1912

Vaidėvutis.

ORGANIGUOKIT LIETUVOS BŲ PLATINIMO KOMITETUS.

Kas tai yra bonai?

Kas išleido Lietuvos Bonus?

Lietuvos valdžia.

Kas už juos atsako?

Lietuvos Valstybė su vi-

su savo turta.

Kokiose sumose yra bonai

pardavinėjami?

Po \$50; \$100; \$500; ir

\$1000.

Kokis procentas yra moka-

mas už bonus?

5½ procentas į metus iš-

mokamas kas šeši mėnesiai.

Kada prasideda bonų termi-

nas?

Spalio 1 d., 1919 m.

Kada baigsis bonų terminas?

Spalio 1 d., 1921 m.

Kaip greitai bonai bus išdu-

dami?

Tuojaus kaip jie ateis į

Ameriką. Lietuvos valdžia

žadėjo atsiųsti į National

Shawmut Bank of Boston a-

pie spalio 15 d.

Pasibaigus terminui kas už

bonus išmokės pinigų?

Lietuvos valdžia.

Kur bus pinigai išmokami?

Ir Lietuvoje ir Amerike.

Kokiais pinigais bus išmoka-

ma už bonus?

Kaip kas norės. Dolieriais

arba auksiniais pagal tos

dienos kursą.

Kas ingaliotas Lietuvos Val-

stybės bonų, Amerike parda-

vinėti?

Lietuvių Prekybos Bend-

rovė (Lithuanian Sales

Corporation).

Kas ingaliavo Lietuvių Pre-

kybos Bendrovę?

Lietuvos Prekybos ir Pra-

monės Ministerija, prita-

riant Lietuvos Ministerių

Kabinetai.

dienos, vakare nuo 3 iki 8:20

val. vakaro.

M. Krupavičius nepaprasta-

me pranešime pasiūlė padaryti

5 val. demonstraciją—protestą

prieš lenkų atvažiavimus at-

stovus. Pasiūlymas priimtas ir

pavestas atlikti politikos sek-

cijai.

Toliau nutarta pasveikinti

ministerių pirmininką, presi-

dentą, Valstybės Tarybos pi-

rmininką ir vyriausį karo vadą.

Atlikti tai pavesta prezidium-

ui.

Sužeistoms kareivims at-

laikyti išrinkta ypatinga komi-

sija iš trijų žmonių: Draugelio,

pjos Tumėnienės ir Povilaitis.

Kokiu adresu reikia pinigų

siųsti?

Lithuanian Sales Corp-

oration, 120 Tremont St.,

Boston, Mass.

Kurion bankon bus pinigai

už bonus dedami?

National Shawmut Bank

of Boston.

Kas tą banką nurodė pini-

gams dėti?

Lietuvos valdžia.

Kas atsako už pinigų pakol

je pereis į Lietuvos Valdžios

rankas?

Komitetai arba ypotos,

kurie priima pinigų už bo-

nus atsako už juos patol, pa-

kol pasiunčia Lietuvos Bonų

Išdan. Tada jie perein

pilnon Lietuvos Valstybės

kontrolėn.

Kas gali bonus pardavinėti?

Visi, kurie tik turi inga-

liojimus nuo Lietuvių Pre-

kybos Bendrovės.

Kaip galima gauti ingalioji-

mą pardavinėti bonus?

Reikia kreiptis prie Lith-

uanian Sales Corporation,

120 Tremont St., Boston,

Mass., prisiunčiant patin-

dijimą nuo atsakančios ypotos

arba nuo draugijos.

Kur galima bonus pirkti?

Pas tam tikrą komitetą, y-

pata, įstaigą, radekiją ar

krautuve, kuri turi patin-

dijimą nuo Lietuvos Valsty-

bės Bonų Pardavinėjimo

Amerike Ingaliotinių, ar-

ba prisiunčiant pinigų tie-

siog Lietuvos Bonų Išdan

adresu: Lithuanian Sales

